

Sygn. akt VI K 159/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2015 r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy w VI Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący SSR Alicja Kiwała

Protokolant Joanna Maćkowiak

po rozpoznaniu dnia 25 maja 2015 r. sprawy

R. W.

syna M. i E. z domu K.

urodzonego (...) w Ż.

oskarżonego o to, że:

w okresie od dnia 26 października 2013r. do dnia 20 stycznia 2015r. w J. Śl. woj. (...) uporczywie uchylał się od ciężącego na nim z mocy ustawy i ugody Sądu Rejonowego w Świdnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich sygn. akt III RC 337/02 z dnia 14.05.2002 r. oraz wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich sygn.. akt III RC 618/11 z dnia 15.12.2011 r. obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie dzieci J., M. i J. W. (1) zam. J. Śl. Ul. (...) czym naraził je na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,

tj. o czyn z art. 209 § 1 kk;

I. oskarżonego R. W. uznaje za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 209 § 1 kk i za to na podstawie powołanego przepisu wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Sygn. akt VI K 159/15

UZASADNIENIE

W toku przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. i oskarżony R. W. do października 2011 roku pozostawali w związku konkubenckim. W dniu (...) urodziły się im bliźniaczki M. i J. W. (2), a następnie w dniu (...) syn J. W. (1). Pożycie konkubentów, aż do czasu ich rozstania nie układało się dobrze z uwagi na nadużywanie przez oskarżonego alkoholu, popełnianie przez niego przestępstw i związane z tym pobyty w zakładach karnych. Gdy oskarżony w 2011 roku kolejny raz opuścił zakład karny M. S. postanowiła się z nim rozstać. Oskarżony wyprowadził się z mieszkania zajmowanego dotychczas z konkubina i dziećmi do miejscowości M. i zerwał z rodziną kontakty.

Dowód:

- zawiadomienie o przestępstwie k.1-5

- zeznania M. S. k. 19-20

- odpisy skrócone aktów urodzenia k. 37, 38, 39

- wyjaśnienia oskarżonego k. 57-58

W dniu 09 września 2014 roku decyzją Burmistrza J. oskarżony został wymeldowany z pobytu stałego przy ul. (...) w J..

Dowód:

- kserokopia decyzji z dnia 09.09.2014 roku k. 21

Na mocy ugody zawartej w dniu 14 maja 2002 roku przed Sądem Rejonowym w Świdnicy R. W. zobowiązał się łożyć alimenty poczynając od dnia

01 kwietnia 2002 roku, na rzecz J. W. (2) i M. W. po 125 zł miesięcznie płatne do dnia 10 każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej M. S. z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

Wyrokiem zaocznym z dnia 15 grudnia 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt III RC 618/11 Sąd Rejonowy w Świdnicy zasądził od oskarżonego R. W.

- na rzecz małoletniego J. W. (1) alimenty w kwocie po 250 złotych miesięcznie, płatne poczynając od dnia 18.10.2011 roku do 15 każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej M. S.;

- na rzecz małoletniej M. W. i J. W. (2) alimenty w kwocie po 250 złotych miesięcznie, łącznie 500 zł, płatne poczynając od dnia 18.10.2011 roku do 15 każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej M. S., w miejsce alimentów orzeczonych przez Sąd Rejonowy w Świdnicy

w sprawie sygn. akt III RC 337/02 w kwocie łącznej 250 zł miesięcznie.

Dowód:

- odpis ugody z dnia 14 maja 2002 roku w sprawie III RC 337/02 k. 30

- kserokopia wyroku zaocznego SR w Świdnicy z dnia 15 grudnia 2011 roku sygn. III RC 618/11 k. 25

Oskarżony nie łożył na utrzymanie swoich dzieci w okresie od 3 listopada 2011 roku do 24 lipca 2012 roku za co skazany został wyrokiem Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 19 września 2013 roku w sprawie VI K 511/13 na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby. Zobowiązany został do bieżącej alimentacji.

Dowód:

- kserokopia wyroku z dnia 19.09.2013 roku sygn. akt VI K 511/13

Pomimo wyroku skazującego oskarżony nadal nie łożył na utrzymanie swoich dzieci w okresie od dnia 26 października 2013 roku do dnia 20 stycznia 2015 roku. Nie kupował dzieciom żadnych rzeczy i prezentów. Nie interesował się ich wychowaniem, nie utrzymywał z nimi żadnego kontaktu i nie dołożył, żadnych starań aby w jakikolwiek sposób przyczynić się do ich utrzymania.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 57-58

- zeznania M. S. k. 19-20

R. W. nie figuruje w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ś.. Ostatnio zarejestrowany był od dnia 17.10.2011 roku do dnia 02.11.2011 roku. Wcześniej zarejestrowany był w Powiatowym urzędzie Pracy w Ś. jednak z uwagi na niestawiennictwo w wyznaczonym terminie nastąpiła utrata przez oskarżonego statusu osoby bezrobotnej z dniem 03.11.2011 roku.

Dowód:

- pismo Powiatowego Urzędu Pracy w Ś. z dn. 11.04.2014 r. k. 4-5

- pismo Powiatowego Urzędu Pracy w Ś. z dn. 21 stycznia 2015 roku k. 27

Prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy pod sygn. akt 2/12 egzekucja z majątku R. W. okazała się bezskuteczna. Kwota zobowiązań oskarżonego z tytułu zaległych alimentów dla wierzyciela na dzień 22 stycznia 2015 roku wynosi 3 325,00 zł.

Dowód:

- informacja od komornika k. 28

M. S. z uwagi na to, że sama wychowuje troje dzieci pozostaje w trudnej sytuacji rodzinnej i materialnej. Pracuje w Zakładzie (...) w J.. Z tytułu wykonywanej pracy uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 1300 zł miesięcznie netto. Ponadto z funduszu alimentacyjnego otrzymuje alimenty na troje dzieci w łącznej kwocie 750 zł oraz zasiłek rodzinny na dzieci w kwocie około 390 złotych. Nie korzysta ze wsparcia Ośrodka Pomocy (...) w J..

Dowód:

- zeznania M. S. k. 19-20

- pismo Burmistrza J. z dnia 19 stycznia 2015 r. k. 22,

- pismo (...) w J. z dnia 20.01.2015 r. k 23

R. W. jest kawalerem, ma na utrzymaniu czworo dzieci, w tym jedno z poprzedniego związku - (...). Ma wykształcenie podstawowe, bez zawodu. Jest bezrobotny, nie ma żadnego majątku. Był już wielokrotnie karany sądownie. Utrzymuje się ze zbierania puszek i złomu.

Dowód:

- dane osobo poznawcze, k. 57-57v

- dane o karalności, k. 42-45

- kserokopia wyroku SR w Świdnicy z dnia 1.04.2003 r. w sprawie II K 1208/2002 k. 51

Oskarżony R. W. na etapie postępowania przygotowawczego przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Złożył wyjaśnienia z których wynikało, że w okresie objętym zarzutem nie miał pracy i nie miał pieniędzy, które mógłby przeznaczyć na alimenty. Dopiero w lutym 2015 roku zgłosił się do Powiatowego Urzędu Pracy w Ś.. Wyjaśnił, że nie utrzymuje kontaktu ani z dziećmi ani z ich matką, nie interesuje się ich losem.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 57-58

Sąd zważył co następuje:

Oceniając materiał dowodowy zebrany w sprawie uznać należy, że wina i sprawstwo oskarżonego R. W. w przedmiocie zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu z art. 209 § 1 k.k. nie budzi żadnych wątpliwości.

Rekonstrukcja ustalonych faktów opierała się głównie na zeznaniach M. S. , które Sąd uznał za wiarygodne, nie znajdując żadnych podstaw, które pozwoliłyby zarzucić im brak obiektywizmu, czy też uznać za bezpodstawne obciążenia oskarżonego.

Zeznania te korespondują i znajdują potwierdzenie zarówno w pozostałym materiale dowodowym zebrany w sprawie, jak również w wyjaśnieniach samego oskarżonego, który przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i nie zaprzeczył, temu że nie interesuje się losem swoich dzieci i nie przyczynia się w jakikolwiek sposób do zaspokajania ich podstawowych potrzeb życiowych.

Za w pełni wiarygodny materiał dowodowy Sąd uznał ujawnione i zaliczone w poczet dowodów dokumenty w postaci kserokopii wyroku Sądu Rejonowego

w Ś. z dnia 15 grudnia 2011 roku sygn. III RC 618/11, postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy, z dnia 14 maja 2002 roku, sygn. III RC 337/02, wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 1.04.2003 r. w sprawie II K 1208/2002, informacji od komornika sądowego z dnia 22.01.2015 o stanie zaległości alimentacyjnych, pisma Burmistrza J. z dnia 19 stycznia 2015 roku, pisma z Ośrodka Pomocy (...) w J. z dnia 20.01.2015 r.

Ich autentyczność, wiarygodność i wartość dowodowa nie budziły wątpliwości Sądu. Ich wiarygodność nie była również kwestionowana przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł podstaw, aby czynić to z urzędu.

Odnosnie kwalifikacji prawnej zarzucanego R. W. aktem oskarżenia czynu wskazać należy, że przepis art. 209 § 1 k.k. ma za zadanie ochronę dóbr, jakimi są rodzina i opieka. Przede wszystkim chodzi w nim o zabezpieczenie materialnych podstaw egzystencji dla osób sprawcy najbliższych. Przepis art. 209 § 1 k.k. jest przestępstwem skutkowym z zaniechania i polega na uporczywym uchyleniu się od wykonywania obowiązku opieki poprzez niełożenie na utrzymanie osób uprawnionych. Ustawowy obowiązek alimentacji wynika z przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (art. 128–144¹ k.r.o.), który określa m.in. najważniejszy obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci. Uchylenie się oznacza umyślne niewykonanie tego, co się powinno i może wykonywać. Jeżeli już samo znamię uchylenia się przesądza o umyślności przestępstwa niealimentacji, to występujące jednocześnie znamię uporczywości musi nadawać umyślności dodatkową treść. Chodzi tu raczej o pewien negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do wykonania nałożonego na nią obowiązku opieki, świadczący wyraźnie o złej woli zobowiązanego.

Nie każde, nawet uporczywe, uchylenie się od obowiązku alimentacji powoduje odpowiedzialność karną, lecz jedynie takie, które osobę uprawnioną naraziło na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Przepis art. 209 § 1 jest przestępstwem materialnym. Warunkiem jego dokonania jest to, żeby uchylenie się od obowiązku alimentacyjnego spowodowało skutek w postaci narażenia pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych – wyrok SN z 29 maja 2012 r., II KK 106/12. Niebezpieczeństwo niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych oznacza wszelkie (a nie tylko bezpośrednie) zagrożenie możliwości zaspokojenia tych potrzeb.

Nie może ulegać wątpliwości, że R. W. był zobowiązany do łożenia na rzecz swoich dzieci, a poprzez niewykonywanie obowiązku naraził je na niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Ponadto zachowanie oskarżonego polegające na nierealizowaniu obowiązku było równoznaczne z faktem uchylania się od niego i to w sposób uporczywy. Fakt niealimentacji oskarżonego w korelacji z dochodami z tytułu pracy osiąganymi przez M. S. bezsprzecznie dowodzi narażenia przez oskarżonego trojga własnych dzieci na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych

Oskarżony nie interesował się losem swoich dzieci, nie partycypował w kosztach ich utrzymania, nie brał udziału w ich procesie wychowawczym i edukacyjnym, nie sprawiał im żadnych prezentów ani nie kupował żadnych rzeczy. R. W. do powyższego przyznał się wprost, nie próbował nawet temu przeczyć. Nie utrzymywał z dziećmi żadnego kontaktu – choćby telefonicznego - i sam do niego też nie dążył.

Oskarżony był już wcześniej karany za przestępstwo niealimentacji, a mimo tego nie zmienił swojego postępowania w odniesieniu do swoich obowiązków jako rodzica wobec dzieci .

W zarzucanym akcie oskarżenia okresie R. W. nie wykonywał żadnej stałej pracy na podstawie umowy o pracę czy innej umowy cywilnoprawnej. Jak sam przyznał w tym czasie pracował tylko dorywczo utrzymując się ze zbierania puszek i złomu.

Oskarżony swoim zachowaniem w okresie objętym zarzutem tj. od 26 października 2013 roku do 20 stycznia 2015 roku w pełni wyczerpał ustawowe znamiona występku z art.209§1kk i dlatego też Sąd uznał go winnym jego popełnienia i wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Przy wymiarze kary, kierując się dyrektywami opisanymi w przepisie art. 53 § 1 i 2 kk, Sąd wziął w szczególności pod uwagę rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu oskarżonego, jego warunki i właściwości osobiste oraz sposób życia przed i po popełnieniu przestępstwa. Okolicznością obciążającą oskarżonego jest jego uprzednia karalność.

Oceniając stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu Sąd uznał, że odpowiednią sankcją w okolicznościach danego przypadku będzie kara 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Dokonując ogólnej oceny wymierzonej oskarżonemu kary należy stwierdzić, iż w pełni realizuje ona potrzeby w zakresie realizacji tak dyrektywy prewencji indywidualnej, jak i generalnej. Orzeczona kara jest konieczna, a zarazem wystarczająca dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, ma za zadanie skuteczne uzmysłowienie oskarżonemu, naganność jego postępowania, a jednocześnie ukształtowanie w świadomości oskarżonego należytego szacunku dla chronionych prawem dóbr innych osób oraz powinna stanowić bodziec do zmiany jego zachowań. Tak ukształtowania kara będzie wystarczająca dla osiągnięcia celów wychowawczych w stosunku do oskarżonego i wdroży go do przestrzegania prawa w przyszłości. Nie razi ona ani łagodnością ani surowością.

O wydatkach powstałych od chwili wszczęcia postępowania oraz o opłacie rozstrzygnięto w oparciu o art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, zwalniając oskarżonego od ich ponoszenia, biorąc pod uwagę sytuację rodzinną oskarżonego i fakt ciężkiego na nim obowiązku alimentacyjnego. Oskarżony nie posiada ponadto żadnego majątku do którego można by skierować ewentualną egzekucję. Dlatego też przyjęto, że egzekucja kosztów byłaby nieskuteczna i orzeczono w oparciu o względy słuszności – uznając, że rozstrzygnięcie o kosztach na podstawie art. 627 k.p.k. byłoby niewykonalne.